

สรุปผลการดำเนินงานโครงการประเมินผลฯตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

-
- สารสำคัญของโครงการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจฯ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕
 - สรุปแผน/ผลการลงพื้นที่โครงการประเมินผลฯ

- สรุปประเด็นการลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำกรณีถ่ายโอนฯ/กรณียังไม่ถ่ายโอน
- สภาพปัญหา/อุปสรรค
- ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไขปัญหา

- สรุปผลการติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอนโครงการแหล่งน้ำ
- รูปภาพประกอบ (การลงพื้นที่ตรวจสอบสภาพโครงการฯ/การติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอนโครงการ)

สรุปผลการดำเนินงานโครงการประเมินผลฯตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

	หน้า
• สารสำคัญของโครงการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕	๑
• สรุปแผน/ผลการลงพื้นที่โครงการประเมินผลฯ	๒
• สรุปประเด็นการลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ	
o กรณียังไม่ได้ถ่ายโอนฯ	๓
o กรณีถ่ายโอนแล้ว	๕
• สภาพปัญหา/อุปสรรค	๑๐
• ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไขปัญหา	๑๒
• สรุปผลการติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอนโครงการแหล่งน้ำ	๑๔
• รูปภาพประกอบ	
o การลงพื้นที่ตรวจสอบสภาพโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ	๑๖
o การติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอนโครงการฯ	๑๗

**สรุปผลการดำเนินงานโครงการประเมินผลฯตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ ๒๕๕๕**

**๑. สารสำคัญของโครงการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ
ปีงบประมาณ ๒๕๕๕**

ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๐ จัดทำกรอบแผนงานและประมาณการ
ค่าใช้จ่าย สำหรับการติดตามประเมินผล การดำเนินงานตามแผนฯ กระจายอำนาจ ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำ ได้
อนุมัติงบประมาณ (งบดำเนินงาน) เพื่อคณะทำงานฯ ลงพื้นที่โครงการแหล่งน้ำและประสานกับ อปท. โดย
คณะทำงานฯ มีวิธีการดำเนินงาน คือ

๑) กิจกรรมการลงพื้นที่ฯ : เพื่อดำเนินการถ่ายโอน และนิเทศ ติดตาม ประเมินผล มีวัตถุประสงค์
เพื่อพบปะ สร้างความเข้าใจกับ อปท. และตรวจเยี่ยมโครงการแหล่งน้ำ

กรณียังไม่ได้ถ่ายโอน (ลงพื้นที่ก่อนการถ่ายโอน) : เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ คือ

- ♦ เอกสารการถ่ายโอนที่เกี่ยวข้อง
- ♦ การร่วมตรวจสอบสภาพโครงการแหล่งน้ำ และยอมรับสภาพโครงการแหล่งน้ำร่วมกัน (ก่อน
การรับมอบ/ส่งมอบ)
- ♦ หากไม่รับมอบ ต้องการให้กรมฯ ซ่อมแซม ปรับปรุงอย่างไร และ/หรือ เหตุผลที่ไม่
สามารถรับมอบได้
- ♦ ประเด็นที่เกี่ยวข้องภายหลังการรับมอบ/ถ่ายโอนแล้ว
- ♦ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรณีถ่ายโอนแล้ว (ลงพื้นที่หลังการถ่ายโอน) : เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ คือ

- ♦ การดูแลบำรุงรักษาให้แหล่งน้ำอยู่ในสภาพดี ใช้ประโยชน์ต่อเนื่อง
(บำรุงรักษาประจำปี ก่อนฤดูน้ำหลาก หลังฤดูน้ำหลาก)
- ♦ การจัดตั้งงบประมาณ บรรจุแผนการบำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซม นำเข้าแผนพัฒนา
ตำบล ๓ ปี
- ♦ การช่วยเหลือ สนับสนุน ด้านวิชาการจาก ทน. และ/หรือ หน่วยงานอื่นๆ และการ
ประสานงานกับคณะกรรมการบริหารการถ่ายโอนระดับจังหวัด แก้ไขปัญหา อุปสรรค
ร่วมมือแก้ไขปัญหา (หากมี)
- ♦ การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อร่วมดูแล บำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ และพัฒนาแหล่งน้ำใน
พื้นที่
- ♦ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) การจัดทำป้ายฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงการถ่ายโอน กรมฯ ได้ส่งมอบ/ถ่ายโอนให้ อปท. เป็นไป
ตามกฎหมายแล้ว

ลักษณะป้าย :

- ♦ ป้ายใหม่ กรณีป้ายเก่าชำรุด เสียหาย ใช้การไม่ได้
- ♦ ป้ายเสริม กรณีป้ายเก่ายังอยู่ในสภาพดี

การติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอน :

- ติดตั้งทุกพื้นที่ของโครงการแหล่งน้ำที่ถ่ายโอนให้ อบท. แสดงการส่งมอบ/ถ่ายโอน เป็นไปตามกฎหมาย
- การติดตั้งป้ายในปีแรก (ปี ๒๕๕๕) เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด จึงให้ความสำคัญลำดับต้น เลือกพื้นที่โครงการแหล่งน้ำ/อบท. ที่อยู่ในพื้นที่ราบ ใกล้ชุมชน (ไม่ใช่อยู่ที่สูง หรือห่างไกล)

๒. สรุปแผน/ผลการลงพื้นที่ โครงการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนฯ กระจายอำนาจ

ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

คณะทำงานประสาน ติดตาม ประเมินผล ระดับพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน ๒๕๕๕ โดยมี

- แผนการลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ติดตาม ประเมินผล จำนวน ๔๔๙ แห่ง (จำนวน อบท. ที่ลงพื้นที่พบปะ/ประสานงาน จำนวน ๓๑๔ อบท.)
- แผนการติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน ๓๔๑ โครงการ ในพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (อ่างเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น และระบบส่งน้ำ) ที่ถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อบท. แล้ว

สทก.	จำนวนโครงการที่ลงพื้นที่ ติดตามประเมินผล (แห่ง)		จำนวนโครงการ ที่จัดทำป้าย (ป้าย)		งบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรร
	แผน	ผล	แผน	ผล	(บาท)
๑	๕๘	๕๘	๕๘	๕๘	๗๓๔,๒๘๐
๒	๔๕	๔๗	๑๕	๒๑	๑๙๖,๕๐๐
๓	๕๗	๖๐	๕๗	๑๕๐	๕๔๑,๕๐๐
๔	๖๖	๗๑	๒๒	๔๔	๔๙๔,๔๖๐
๕	๕๕	๕๕	๕๕	๕๕	๕๒๘,๐๐๐
๖	๒๖	๒๖	๓๐	๓๐	๒๙๐,๐๐๐
๗	๙	๕๑	๑๗	๒๑	๑๔๓,๒๐๐
๘	๓๕	๓๕	๖	๖	๑๒๕,๘๐๐
๙	๕๒	๕๒	๔๔	๔๔	๕๒๐,๔๐๐
๑๐	๔๖	๔๙	๓๗	๔๖	๓๑๗,๖๔๘
รวม	๔๔๙	๕๐๔	๓๔๑	๔๗๕	๓,๘๙๑,๗๘๘

หมายเหตุ - การลงพื้นที่โครงการแหล่งน้ำ/นิเทศ/ติดตามประเมินผล สทก.๑-๑๐ ประมาณการค่าใช้จ่าย
- แบบแปลนและราคาป้ายแสดงการถ่ายโอนฯ ประมาณการป้ายละ ๓,๖๐๐ บาท (อทน.อนุมัติ ๑๐ พ.ค.๒๕๕๕)

สรุปผล การลงพื้นที่และการติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

- ผลการลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ติดตาม ประเมินผลฯ จำนวน ๕๐๔ แห่ง
- การติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน ๔๗๕ ป้าย

๒.๑ สรุปประเด็นการลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ กรณียังไม่ได้ถ่ายโอนฯ (ก่อนการถ่ายโอน)

คณะทำงาน ประสาน ติดตาม ประเมินผล ระดับพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ กรณีที่ยังไม่ได้ถ่ายโอนฯ จำนวน ๒๘๔ แห่ง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลรักษาอ่างเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น และระบบส่งน้ำ และเข้าพบ อปท. เพื่อประสานงานเกี่ยวกับการถ่ายโอนโครงการแหล่งน้ำในเบื้องต้น

ประเด็นสำคัญ	จำนวน (แห่ง)	คิดเป็นร้อยละ
๑. อปท. <u>ยอมรับสภาพโครงการแหล่งน้ำ</u>	๑๕๓	๕๓.๘๗
๒. อปท. <u>ไม่ยินยอมรับสภาพโครงการแหล่งน้ำ</u>	๑๓๑	๔๖.๑๓
รวม	๒๘๔	๑๐๐

๒.๑.๑) ปัญหาและเหตุผลที่ อปท. ยังไม่ยินยอมรับโอนฯ

(๑) สภาพโครงการชำรุดเสียหาย ใช้งานไม่ได้ไม่เต็มศักยภาพ อปท.ขอให้ซ่อมแซมให้ใช้งานได้ดีก่อนจึงรับถ่ายโอนฯ เพราะทาง อปท.ขาดงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซม และบำรุงดูแลรักษาโครงการแหล่งน้ำ และขาดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านแหล่งน้ำ ไม่มีงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาภายหลังการรับโอนฯ

(๒) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำใช้งานมานานและขาดการดูแลรักษา ซ่อมแซม เช่น ประตูเปิด-ปิดหาย, ตัวหมุนประตูระบายน้ำขึ้นสนิมไม่มีการเปลี่ยน , ท่อระบบส่งน้ำชำรุด , ตัวฝายน้ำล้น – อ่างเก็บน้ำ แตกร้าว เกิดการรั่วซึม ทำให้ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ , หนี้ฝายต้นเงิน มีวัชพืช เป็นต้น

(๓) อปท.ไม่มีความพร้อมที่จะรับโอนเพราะไม่มีงบประมาณสนับสนุน และอปท.มีข้อจำกัดงบประมาณ แต่มีภารกิจที่ต้องดำเนินการหลายด้าน

(๔) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ ที่ตั้งโครงการบางจุดประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์น้อยกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่โครงการ อีกทั้ง อบต./ทต. ขาดแคลนบุคลากร และงบประมาณ รวมถึงความรู้ทางวิชาการในการปรับปรุงซ่อมแซม

(๕) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ บางแห่งชำรุดมาก ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากโครงการแล้ว รอการหางบประมาณตามระเบียบพัสดุ

๒.๑.๒) การประสานงานกับคณะกรรมการบริหารการถ่ายโอนฯระดับจังหวัด

(๑) บางหน่วยงานมีการประสานงานกับ คณะกรรมการบริหารการถ่ายโอนฯระดับจังหวัด เพื่อชี้แจงเหตุผล / วัตถุประสงค์ของโครงการฯและให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ในการปฏิบัติมีการประสานงานกับท้องถิ่น(อปท.)โดยตรง เพื่อชี้แจงให้ยอมรับสภาพโครงการแหล่งน้ำร่วมกันเพื่อจะให้มีการส่งมอบ-รับมอบโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ พร้อมหน้าที่ความรับผิดชอบให้เป็นไปตามข้อปฏิบัติตามขั้นตอนการกระจายอำนาจ

(๒) หน่วยงานบางแห่ง ได้ดำเนินการถ่ายโอนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำแล้วเสร็จตามขั้นตอน ได้รับความร่วมมือจากราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารการถ่ายโอนฯระดับจังหวัด สำหรับประเด็นการถ่ายโอนฯ โครงการที่มีความพร้อม และไม่พร้อมฯ มีดังนี้

(๒.๑) อบท. ในระดับพื้นที่ไม่พร้อม คณะทำงานประสาน ติดตามและประเมินผลระดับพื้นที่ จะเตรียมประสานส่งมอบไปยัง อบจ.เพื่อรับภารกิจไปดำเนินการแทนก่อน

(๒.๒) อบท.ในพื้นที่มีความพร้อมสามารถบริหารจัดการได้เอง สามารถที่จะรับไปดำเนินการทันที (ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒)

๒.๑.๓) ความเห็น ข้อค้นพบจากการดำเนินงานลงพื้นที่โครงการแหล่งน้ำก่อนการถ่ายโอนฯ

(๑) สภาพโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ส่วนใหญ่ใช้งานได้ แต่ไม่เต็มศักยภาพ อุปกรณ์ชำรุด เช่น บานประตูระบายน้ำ ประตูระบายทราย ประตูเข้าเหมือง บานยกระดับน้ำ ทางระบายน้ำฉุกเฉิน ท่อส่งน้ำแตก ระบบส่งน้ำใช้การไม่ได้ คลองส่งน้ำพังทลาย ฝายต้นเขื่อนไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ ในฤดูแล้งได้ คันดินเหนือฝายถูกกัดเซาะ ช่องระบายน้ำ บานเปิดปิดของฝายมีช่องทางเล็ก ทำให้เกิดเศษวัชพืชหรือท่อนซุงมาติดขัด เป็นเหตุให้มีการพังทลายของตัวฝาย

(๒) การบริหารจัดการน้ำจากโครงการ ชุมชนหรือกลุ่มเกษตรกรที่ใช้น้ำบริเวณโครงการ สามารถจัดสรรน้ำได้ โดยผู้นำชุมชนเป็นผู้ดูแลโครงการ ไม่มีระเบียบข้อบังคับการใช้น้ำ บริเวณโครงการเป็นพื้นที่เกษตรสามารถใช้เครื่องสูบน้ำ สูบเข้าพื้นที่ได้ หากพบว่าโครงการชำรุดก็จะจัดหาหรือรายงานกับอบท. เพื่อเข้าไปปรับปรุงซ่อมแซมฯ

(๓) ข้อมูลที่ตั้งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ต้องใช้เวลากับการประสานงานกับอบท.ในพื้นที่เพิ่มขึ้น เช่น หลายอบท.แบ่งเขตพื้นที่ใหม่ แต่ข้อมูลของกรมทรัพยากรน้ำยังเป็นข้อมูลเก่า บางอบท.ไม่มีโครงการแหล่งน้ำตั้งอยู่ แต่ไปอยู่อีกอำเภอที่ห่างไกลกันมาก

(๔) ผู้บริหารของ อบท. บางแห่งเป็นข้าราชการการเมืองส่วนท้องถิ่น มีความเห็นเห็นว่าหน่วยงานไปเพิ่มภาระงานให้อบท. ไม่ยอมรับฟังคำชี้แจง ว่าการดำเนินงานต้องดำเนินการตามข้อปฏิบัติตามกฎหมาย หลายโครงการยังมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ โดยใช้ใช้ในการทำการเกษตร บางพื้นที่มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทำการเกษตรจากนาข้าว เป็นสวนยางพารา การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอาจจะน้อยลง และบางพื้นที่ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบในการทำน้ำประปาหมู่บ้าน

(๕) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ก่อสร้างตั้งแต่สมัยเป็น รพช. จึงมีสภาพเก่า และชำรุดทรุดโทรมมาก หน้าฝายต้นเขื่อน วัชพืชปกคลุม หลายโครงการไม่พบป้ายโครงการ บางพื้นที่มีทั้งโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ และโครงการของกรมชลประทาน อยู่ใกล้กันมากทำให้ประชาชนสับสน

(๖) อบท.มีความเห็นควรสนับสนุนงบประมาณในการดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำ และปรับปรุงโครงสร้างผนังกันน้ำให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรง สามารถใช้งานได้ในระยะยาว รวมถึงการพิจารณาต่อเติมระบบส่งน้ำ เพื่อให้สามารถแจกจ่ายน้ำให้แก่ผู้ใช้น้ำได้อย่างเพียงพอ และให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ใช้น้ำให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น ต่อไป

(๗) อบท.ส่วนใหญ่ จะพิจารณาถึงความพร้อมด้านงบประมาณในการเข้ามาดูแล บำรุงรักษาและการขาดแคลนบุคลากรในการดูแลรับผิดชอบ มาเป็นหลักในการพิจารณาว่าจะรับโอนหรือไม่

แต่ตามภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ จะต้องดำเนินการถ่ายโอนฯ แหล่งน้ำ ให้เป็นไปตามข้อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ฉบับที่ ๒) จึงทำให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ในฐานะผู้ปฏิบัติจะต้องทำหน้าที่ในการประสานงานพร้อมหาแนวทาง ที่จะโน้มน้าวให้ อบท.รับมอบการถ่ายโอนโครงการด้านแหล่งน้ำต่อไป

(๘) โครงการก่อสร้างที่ได้ดำเนินการปรับปรุง/ซ่อมแซม แล้วเสร็จ ประชาชนที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการโดยตรง จึงมีความพึงพอใจของผู้บริหาร อบต. ต่อการรับการถ่ายโอนภารกิจ (การดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า อบท.ยินยอมรับการถ่ายโอนฯ เพราะคาดหวังว่าจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณ โครงการด้านอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ)

(๙) นายก อบต. ของโครงการแหล่งน้ำบางแห่งที่ยังไม่รับโอนฯ อยากให้โครงการฯ ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบดูแลรักษาจากกรมทรัพยากรน้ำ เพราะไม่ต้องการให้เป็นภาระของอบท.

๒.๒ สรุปประเด็นการลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ กรณีถ่ายโอนแล้ว (หลังการถ่ายโอน)

คณะทำงาน ประสาน ติดตาม ประเมินผล ระดับพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำกรณีถ่ายโอนแล้ว จำนวน ๔๔๖ แห่ง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลรักษาโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ(อ่างเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น และระบบส่งน้ำ) และเข้าพบ อบท. เพื่อสอบถามในประเด็นสำคัญ หลังถ่ายโอนแล้ว

ประเด็นสำคัญ	จำนวน (แห่ง)	คิดเป็นร้อยละ
๑. อบท.สามารถดูแลโครงการแหล่งน้ำได้ด้วยตนเอง (ไม่ต้องพึ่งพาหน่วยงานภายนอก)	๒๑๔	๔๗.๙๘
๒. อบท.ไม่สามารถดูแลโครงการแหล่งน้ำได้ด้วยตนเอง (ต้องพึ่งพาหน่วยงานภายนอก)	๒๓๒	๕๒.๐๒
รวม	๔๔๖	๑๐๐

สรุปผลในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๒.๑) การดูแล บำรุงรักษา ซ่อมแซม โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ หลังการรับโอนของ อบท.

(๑) การดูแล บำรุงรักษา ซ่อมแซมโครงการแหล่งน้ำ หลังการรับโอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ให้ความสนใจ เอาใจใส่เป็นอย่างดีในการตรวจสอบ การกำจัดวัชพืช จึงไม่มีปัญหาในการดูแลบำรุงรักษา แต่มีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ หากมีการชำรุดเสียหายมาก ก็ไม่สามารถซ่อมบำรุงรักษาได้ ต้องอาศัยหน่วยงานหลักในการซ่อมแซม กล่าวโดยสรุปในเรื่องของการดูแลรักษาโครงการ เห็นว่า อบท.และชาวบ้านสามารถดูแลรักษาแหล่งน้ำในเบื้องต้นได้ เช่น การกำจัดวัชพืช การซ่อมจุดรั่วซึมประตูน้ำ การเสริมกระสอบทราย ภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณ

(๒) อบท.บางแห่งมีปัญหาในการดูแลรักษา และต้องการให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค และกรมทรัพยากรน้ำ ช่วยเหลือในการดูแลรักษา มีข้ออ้างว่างบประมาณของ อบท. ไม่เพียงพอ โดยต้องการ

ให้ สทภ.จัดงบประมาณซ่อมแซมบำรุงรักษาหากชำรุด ต้องการให้ขุดลอกหน้าฝายที่ตื้นเขิน ต้องการให้ทำระบบกระจายน้ำจากฝายลงสู่ร่องเหมืองเดิม

(๓) ในเบื้องต้น อปท.หลายแห่ง จะดำเนินการแค่เพียงการตรวจสอบสภาพโครงการประจำปี แต่อปท. บางแห่งไม่ได้ให้ความสำคัญกับการ ดูแล บำรุงรักษาโครงการ หากไม่มีส่วนใดของโครงการชำรุดเสียหายก็ไม่ได้ดำเนินการใดๆ และในการดูแลโครงการในแต่ละปี อปท.จะมีกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลรักษาแหล่งน้ำในวันสำคัญต่างๆ

(๔) อปท.บางแห่ง จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการบำรุงรักษา ซ่อมแซมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอย่างดี และร่วมกับผู้นำชุมชนจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดูแลรักษาโครงการฯ โดยมีกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการ จะตรวจสอบสภาพโครงการฯ หากพบว่าชำรุด ก็จะแจ้งให้อปท.ทราบ และดำเนินการแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน เช่น อัดจาระบี ถ่างหญ้า ซ่อมแซมประตูระบายน้ำ ขุดลอก หน้าฝาย โดยงบประมาณของอปท.และการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด

(๕) โครงการฯ อยู่ในสภาพเสื่อมโทรมเร็วขึ้น เพราะขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในการเข้าดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น มีหญ้า-ต้นไม้ใหญ่ขึ้นเต็มบริเวณโครงการ, ประตูระบายน้ำชำรุด ,ตะกอนทรายทับถมสูงทั้งหน้าฝาย-หลังฝาย ทางเข้าโครงการชำรุดเสียหาย ท่อส่งน้ำรั่วซึม โครงสร้าง คสล.ถูกทำลายเสียหาย ไม่ได้ทำการซ่อมแซม มีกิ่งไม้ ต้นไม้กีดขวางการไหลของน้ำบริเวณหน้าอาคารระบายน้ำ รอยกบานชำรุด เป็นต้น

(๖) ภายหลังจากรับถ่ายโอนแล้ว อปท. ส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง มีปัญหาการดำเนินงาน และต้องการให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค และกรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการสนับสนุนช่วยเหลือ เรียงตามลำดับ คือ

- งบประมาณมีจำกัด ไม่เพียงพอในการบำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมโครงการ
- แหล่งน้ำมีสภาพตื้นเขิน ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ได้เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากดินตะกอนทับถม วัชพืชปกคลุม ต้องการให้ดำเนินการขุดลอกเพื่อเพิ่มปริมาณเก็บกักน้ำ
- โครงการมีสภาพชำรุด เช่น ประตูระบายน้ำ รอก ราวบันได และดาดคอนกรีต คลองส่งน้ำ ต้องการให้ปรับปรุงซ่อมแซมโครงการ ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ขาดบุคลากร ที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญด้านการซ่อมบำรุง และออกแบบ
- สำรวจ ออกแบบโครงการระบบส่งน้ำ เพื่อกระจายน้ำสู่พื้นที่เกษตรกรรมอย่างทั่วถึง

๒.๒.๒) การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

(๑) โครงการแหล่งน้ำที่ถ่ายโอนส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ และมีกลุ่มผู้ใช้น้ำในหลายรูปแบบตามแต่สถานการณ์ ได้แก่ การตั้งโดยหน่วยงาน(สทภ.) การตั้งโดยคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้บริหารจัดการกำหนดระเบียบข้อบังคับ การตั้งโดยคณะกรรมการประปาหมู่บ้าน การตั้งโดยผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้บริหารกลุ่ม (เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายก อบต.) การตั้งโดยผู้ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำ

ตกลงกันเองได้ พร้อมร่วมกันบริหารจัดการโครงการแหล่งน้ำ และกลุ่มผู้ใช้น้ำจัดตั้งโดยธรรมชาติ (ผู้ใช้น้ำที่อยู่ใกล้โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ รวมตัวกันโดยธรรมชาติมอบหมายผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้นำกลุ่ม ส่วนมากเป็นผู้อาวุโส เพื่อเป็นผู้นำในการประสานและโน้มน้าวเพื่อนบ้านช่วยกันดูแลรักษาแหล่งน้ำ ประสานส่วนราชการ และส่วนใหญ่มีการจัดตั้งแบบไม่เป็นทางการ)

(๒) ปัญหาในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ สาเหตุ ปัจจัยส่วนหนึ่งที่ยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำอย่างเป็นทางการ เนื่องจาก

- หน่วยงานราชการ และหรือ อบต./ทต. เห็นว่าปริมาณการเก็บกักน้ำมีน้อยจึงไม่มีการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

- ไม่มีระบบกระจายน้ำ ใดใช้น้ำเฉพาะผู้อยู่บริเวณริมฝาย จึงไม่มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำ เห็นว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง

- ไม่มีผู้จุดประเด็นหรือชี้ให้เห็นความสำคัญ จึงยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำโดยข้อเท็จจริงแล้ว กลุ่มผู้ใช้น้ำเป็นเครือข่ายที่สำคัญของการบริหารจัดการลุ่มน้ำด้วย ไม่ว่าจะเป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ควรมีกลุ่มผู้ใช้น้ำ

- ขาดความรู้ในเรื่องการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเสริมสร้างความรู้การจัดตั้งกลุ่ม แนวทางการบริหารจัดการน้ำ และดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

- ขาดงบประมาณในการดำเนินการ กรมทรัพยากรน้ำควรสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินการจัดตั้งกลุ่ม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำ และจัดทำกฎระเบียบ กติกา ร่วมกัน

- เนื่องจาก อบท. ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยให้เหตุผลว่าประชาชนไม่ได้มีความขัดแย้งเรื่องการใช้น้ำ

- อบท.บางแห่งที่ดูแลบำรุงรักษาโครงการแหล่งน้ำเป็นอย่างดี บางส่วนยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อบริหารโครงการ เนื่องจากประชาชนยังไม่พร้อม จึงได้มีการการจัดตั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินการในรูปแบบกลุ่มผู้ใช้น้ำทดแทน

- อบท. บางแห่ง เจ้าหน้าที่ไม่มีความพร้อมในการดำเนินการจัดตั้งกลุ่ม บางแห่งต้องการให้ สทก./ทท. ช่วยเหลือด้านงบประมาณในการดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ และการจัดกิจกรรมของกลุ่มผู้ใช้น้ำ รวมถึงการให้ความรู้ในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำด้วย

- ส่วนใหญ่กลุ่มผู้ใช้น้ำไม่ค่อยมีความเข้มแข็ง เนื่องจากแหล่งน้ำในพื้นที่ ไม่สามารถกระจายน้ำหรือการนำน้ำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญกับแหล่งน้ำนั้นๆ

๒.๒.๓) การจัดตั้งงบประมาณ บรรจุในแผนพัฒนาตำบล ๓ ปี

(๑) โครงการที่ถ่ายโอนให้ อบท. ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการจัดตั้งงบประมาณซ่อมบำรุง และบรรจุในแผนพัฒนาตำบล ๓ ปี ของ อบท. แต่งบประมาณดังกล่าวจะไม่อยู่ในรูปของแผนการซ่อมบำรุงโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ถ่ายโอนฯ โดยตรง แต่จะอยู่ในรูปแบบของงบประมาณเพื่อการป้องกันอุทกภัย ภัยแล้ง และสาธารณภัย เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ

(๒) อบท.ส่วนใหญ่มีปัญหาในการสนับสนุนงบประมาณซ่อมบำรุงโครงการถ่ายโอนฯ เนื่องด้วยงบประมาณมีน้อย ไม่สามารถสนับสนุนการซ่อมบำรุงฝาย/แหล่งน้ำที่ใช้งบประมาณที่มากได้ โดยสรุป

อปท.สนับสนุนงบประมาณได้บางส่วน ยังไม่สามารถจัดตั้งงบประมาณดูแลโครงการได้ทั้งหมด ต้องอาศัยการสนับสนุนจากหน่วยงานหลักเป็นสำคัญ

(๓) การบรรจุโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเข้าแผนพัฒนาตำบล ๓ ปี พบว่าโดยรวมแล้ว อปท.ได้นำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเข้าแผนพัฒนา ๓ ปี แต่ก็ไม่ได้รับการตอบสนองแผนเพราะ

- อปท.เมื่อตั้งงบประมาณ บรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบล บ้างแล้ว แต่จัดงบประมาณไว้น้อยมากไม่เพียงพอต่อการดูแลบำรุงรักษา โดยไม่ให้ความสำคัญต่อโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเท่าที่ควร

- เมื่อมีการจัดทำแผนงบประมาณ ในส่วนของกองช่างจะเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อเจ้าหน้าที่กองช่างของ อปท. ขาดความรู้ความสามารถในด้านแหล่งน้ำ จึงไม่เข้าใจว่าโครงการพัฒนาแหล่งน้ำจะดำเนินการด้านใดบ้าง เช่น แบบพัฒนาแหล่งน้ำ งบประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่มีรายละเอียดกิจกรรม

(๔) ปัญหาหรือข้อจำกัดที่ไม่สามารถบรรจุโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเข้าแผนพัฒนา ๓ ปี เนื่องด้วย อปท. มีงบประมาณจำกัด และขาดการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๔) การใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำ

- (๑) เพื่อทำการเกษตร เพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์
- (๒) เพื่อการอุปโภค บริโภคในครัวเรือน
- (๓) เพื่อเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับใช้ในการผลิตน้ำประปา
- (๔) เป็นแหล่งน้ำเสริมน้ำต้นทุน ก่อสร้างระบบกระจายน้ำให้ประชาชนมีน้ำอุปโภค-บริโภค
- (๕) อนุรักษ์เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ ส่งเสริมให้มีแหล่งประมงน้ำจืด
- (๖) เพิ่มระดับน้ำใต้ดิน ส่งผลให้แหล่งน้ำผิวดิน เช่น บ่อน้ำตื้น สระน้ำบริเวณโครงการ และพื้นที่ใกล้เคียง ให้มีระดับน้ำสูงขึ้น
- (๗) เป็นโครงการที่เอื้อต่อการรักษาระบบนิเวศวิทยา เพิ่มความชุ่มชื้นบริเวณพื้นที่โดยรวมของโครงการ
- (๘) เพื่อการเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง
- (๙) ช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัย ชะลอการไหลของน้ำ และการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
- (๑๐) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๒.๒.๕) การมีส่วนร่วมในการดูแลโครงการแหล่งน้ำของประชาชนในชุมชน

- (๑) กำจัดวัชพืช ขยะมูลฝอย ถางหญ้าบริเวณโครงการ
- (๒) ตรวจสอบสภาพและดูแลวัสดุอุปกรณ์ให้สามารถใช้งานได้
- (๓) จัดเวรยามเฝ้าระวังช่วงฤดูน้ำหลาก และตรวจสอบภาพโครงการ
- (๔) ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณรอบโครงการ
- (๕) ขุดลอกดินตะกอนหน้าอ่าง ฝาย เพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ได้
- (๖) มีการรวมกลุ่มของผู้ใช้น้ำ เกิดขึ้นในชุมชน / ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือนและชุมชน ในการพัฒนาแหล่งน้ำและร่วมกันดูแลรักษาแหล่งน้ำ

๒.๒.๖) ความเห็น ข้อค้นพบจากการดำเนินงาน เพิ่มเติม

(๑) ควรทำคลองส่งน้ำเสริมให้กับโครงการถ้ำโอนฯ หรือเพิ่มระยะความยาวของระบบส่งน้ำที่มีอยู่เดิม สำหรับการกระจายน้ำ เพื่อจะปรับปรุงสภาพให้ดีขึ้น ก่อนการส่งมอบและถ้ำโอนฯ และเกิดประโยชน์ในปัจจุบัน

(๒) ควรตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อบริหารจัดการ ตั้งกฎกติกา การใช้น้ำร่วมกัน และเห็นควรให้กรมทรัพยากรน้ำ จัดการอบรมกลุ่มผู้ใช้น้ำเดิมที่มีอยู่แล้วเพิ่มเติมหลังการถ้ำโอนฯ

(๓) ควรสำรวจฝายและหรือใช้ข้อมูลจากการติดตามประเมินผลนี้ประกอบการพิจารณาซ่อมบำรุงฝายต่าง ๆ เช่น บานประตูระบายน้ำ การยกระดับเก็บกักน้ำของฝาย คันดิน

(๔) ต้องการทำอาคารบังคับน้ำ(ประตูบังคับน้ำ)เพื่อส่งน้ำจากฝายน้ำล้นเข้าสู่ลำรางเดิมที่ชาวบ้านได้ประโยชน์จากลำรางนี้มาก แต่ขาดประตูน้ำ

(๕) โครงการฝายน้ำล้น ที่ถ้ำโอนให้ อบท.แล้ว ชำรุดอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ไม่ดีขึ้น เนื่องจากเกิดการกัดเซาะหน้าฝายของต้นน้ำจากฤดูน้ำหลาก และประตูระบายน้ำไม่สามารถเปิด - ปิดได้ ทำให้การกักเก็บน้ำได้ไม่เต็มศักยภาพ บริเวณลำคลองเกิดการตื้นเขินจากการทับถมของดินตะกอน และมีวัชพืชขึ้นมากตามบริเวณฝาย และมีการขุดลอกเพิ่มเติมเต็มพื้นที่สำหรับฝายที่ตื้นเขิน

โครงการอ่างเก็บน้ำ ที่ถ้ำโอนให้ อบท.แล้ว มีสภาพใช้งานได้แต่ไม่เต็มศักยภาพ เนื่องจากเกิดการตื้นเขินของอ่างเก็บน้ำจากการทับถมของดินตะกอน และมีวัชพืชบริเวณอ่างอีกทั้งไม่ได้รับการบำรุงรักษา ตรวจสอบสภาพอ่างเก็บน้ำในช่วงก่อนและหลังฤดูน้ำหลาก ทำให้สภาพโครงการไม่พร้อมใช้งานเท่าที่ควร แต่ก็สามารถเก็บกักน้ำได้ อบท.ไม่มีงบประมาณในการบริหารจัดการโครงการแหล่งน้ำขนาดใหญ่ จึงต้องขอสนับสนุนงบประมาณในการขุดลอกอ่างเก็บน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณกักเก็บน้ำ

(๖) สภาพโครงการถ้ำโอน/ฝาย โดยทั่วไปใช้งานได้ มีการรั่วซึม/ชำรุดบริเวณบานประตูแต่ชาวบ้านและ อบท.ร่วมกันแก้ไขปัญหานี้เฉพาะหน้าโดยใช้กระสอบทราย แต่ในระยะยาวควรแก้ไข

(๗) บางแห่งสามารถยกระดับฝายขึ้นอีก แต่ก็ต้องดูระดับความเดือดร้อนของผู้ที่มีที่นาอยู่ในที่ลุ่มด้วย

(๘) กลุ่มผู้ใช้น้ำที่รวมกลุ่มกันโดยธรรมชาติ ไม่มีหน่วยงานเข้าไปจัดตั้งให้ ก็สามารถบริหารจัดการกลุ่มได้ดี

(๙) ด้านการจัดสรรงบประมาณที่ใช้ด้านแหล่งน้ำ พบว่า อบท. ส่วนใหญ่นำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละปีไปใช้ในด้านสาธารณูปโภค ด้านสาธารณสุข ด้านคมนาคมและด้านการศึกษา

(๑๐) ด้านอัตรากำลังนายช่างโยธา พบว่า จำนวนช่าง มีข้าราชการเพียงแห่งละ ๑ คน และบางแห่งมีตำแหน่งนายช่างที่ว่างอยู่ แต่ไม่มีช่างมาประจำตำแหน่ง

(๑๑) ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านช่าง ส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับช่าง แต่ยังไม่ครอบคลุมบาง อบท.

(๑๒) ด้านอุปกรณ์เครื่องมือช่าง ส่วนใหญ่มีจำนวนไม่มาก ทั้งนี้ เพราะเป็นการจ้างเหมาดำเนินการ มีเพียงอุปกรณ์พื้นฐานบ้าง ได้แก่ กล้องระดับ กล้องถ่ายภาพ

(๑๓) ด้านการดูแลรักษาแหล่งน้ำ พบว่า อบท. ไม่ได้ให้ความสำคัญในการดูแลรักษาโครงการแหล่งน้ำประจำปี ส่วนใหญ่จะตรวจสอบสภาพโครงการทั่วไป

(๑๔) โครงการถ่ายโอนฯ ที่ตั้งในพื้นที่ที่เกิดปัญหาอุทกภัยเป็นประจำ ทำให้มีการทับถมของตะกอนเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสียหายและกลายเป็นภาระของ อบต. ในการจัดหางบประมาณจำนวนมากเพื่อมาซ่อมแซม ซึ่ง อบต. ไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะจัดสรรงบประมาณประจำปีในการซ่อมแซมโครงการเหล่านี้เป็นประจำได้

(๑๕) อบต. บางแห่งไม่เข้าใจในระบบงบประมาณ

๓. สภาพปัญหา อุปสรรค

๓.๑ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่จะถ่ายโอนให้แก่ อบต.

- (๑) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำชำรุด ใช้งานได้ไม่เต็มศักยภาพ
 - ตัวโครงการชำรุด ไม่สมบูรณ์ แต่บางโครงการสามารถซ่อมแซมให้ใช้งานได้
 - อุปกรณ์ที่ใช้ในบางโครงการ มีอายุการใช้งานมานาน และไม่ได้รับการดูแลซ่อมแซม
 - โครงการสร้างตั้งแต่สมัย รพช. ในบางพื้นที่ไม่มีหน่วยงานที่เข้าไปดูแลและอบต. ไม่ให้ความสำคัญหรือเห็นความจำเป็น เนื่องจากไม่มีงบประมาณ
 - บางโครงการไม่มีแบบแปลนเดิม ทำให้ทาง อบต. ไม่สามารถที่จะซ่อมแซมได้
 - บางโครงการประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ แต่ไม่ได้ช่วยกันดูแลรักษา
- (๒) ปัญหาขาดเครื่องจักร อุปกรณ์ดำเนินการ
- (๓) ปัญหาขาดบุคลากรที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ เช่น การออกแบบ
- (๔) การจัดสรรงบประมาณ เพื่อการซ่อมแซมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ในส่วนราชการ ทน. มีจำนวนจำกัด ทำให้ในการปรับปรุง / ซ่อมแซมแหล่งน้ำเดิมไม่เสร็จตามแผนปฏิบัติ ที่กำหนดไว้และเป็นเหตุให้การถ่ายโอนฯเกิดความล่าช้า

๓.๒ อบต. ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อบำรุง/ซ่อมแซมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

- (๑) อบต. ไม่สามารถจัดงบประมาณในการซ่อมแซมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้
- (๒) อบต. ให้ข้อมูลว่าการจัดสรรงบประมาณในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำถูกจัดลำดับความสำคัญเป็นลำดับท้ายๆ กิจกรรมสำคัญๆที่อบต. เน้นจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาของเยาวชน และการพัฒนาสิ่งก่อสร้าง สาธารณูปโภคพื้นฐาน ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า และประปา

๓.๓ ปัญหาการบรรจุโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในแผนพัฒนาตำบล ๓ ปี

- (๑) การบรรจุโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เข้าแผนพัฒนาตำบล ๓ ปี ไม่ได้รับการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๒) การจัดตั้งงบประมาณ ในการซ่อมและบำรุงรักษาโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ที่ถ่ายโอนให้ อบต./ทต.ไปแล้วนั้น อบต.บางแห่งไม่ได้บรรจุในแผนพัฒนาตำบล ๓ ปีโดยตรง เพราะเห็นว่าควรขอสนับสนุนด้านอุทกภัย ภัยแล้ง และสาธารณภัยประจำปี

๓.๔ ปัญหาการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ได้รับการถ่ายโอนฯ

(๑) การบริหารจัดการของ อปท. ให้ความสำคัญด้านถนน การซ่อมแซมบำรุงรักษาถนน ซึ่งเป็นความต้องการของชุมชน มากกว่าโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ประกอบกับอปท.มีบุคลากรน้อย ขาดบุคลากรที่มีความรู้ และความชำนาญด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ รวมทั้งขาดเครื่องมือ/อุปกรณ์ และงบประมาณดำเนินการ

(๒) ความรับผิดชอบของ อปท.ต่อการรับมอบโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ยังไม่ให้ความร่วมมือ โดยไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ในการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคหรือการบรรเทาปัญหาเรื่องน้ำท่วม น้ำแล้ง ที่ต้องเข้ามาช่วยเหลือให้กับประชาชนในพื้นที่ และมีความเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ ให้กับ อปท.นั้นๆ

(๓) การประชาสัมพันธ์การถ่ายโอนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ยังไม่ทั่วถึง ทำให้ประชาชนผู้ใช้น้ำยังไม่ทราบว่ามีการถ่ายโอนโครงการฯให้แก่ท้องถิ่น และอปท.ให้ความสนใจในการแจ้งต่อประชาชน/กลุ่มผู้ใช้น้ำ ยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะจะเป็นการรับผิดชอบในอนาคตและเหตุผลทางการเมืองท้องถิ่น

(๔) จากการนิเทศโครงการ พบว่า การดำเนินงานของ อปท. จะทำการตรวจสอบสภาพโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพียงอย่างเดียว ซึ่ง อปท.ให้ความสำคัญเฉพาะเรื่องตรวจสอบ และเป็นทัศนคติและความเข้าใจที่ไม่ตรงกับหลักการการบำรุงรักษาโครงการอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ จะทำให้อายุการใช้งานของโครงสร้างแหล่งน้ำนานยิ่งขึ้น

(๕) การนิเทศโครงการ พบว่า การก่อสร้างฝาย แหล่งน้ำ มีหลายแห่งขาดการเอาใจใส่ในแนวร่องเหมือง ไม่ทำอาคาร/ทำประตูบังคับน้ำเข้าสู่ร่องเหมือง ที่เป็นแนวกระจายน้ำที่มีอยู่เดิม(ก่อนสร้างฝาย)

(๖) โครงสร้างพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กที่ถ่ายโอน ส่วนมากไม่มีระบบกระจายน้ำ อาคารบังคับน้ำ+คลองส่งน้ำ ได้ใช้เฉพาะผู้อยู่ใกล้ฝาย จึงไม่เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งพื้นที่โครงการ

(๗) หากปีใดฝนตกทั้งช่วงนานๆ ปัญหาการขาดแคลนน้ำก็จะมีมากและปัญหาน้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก เพิ่มมากขึ้นทุกปี การบริหารจัดการด้านการแก้ปัญหาน้ำขาดแคลนน้ำเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ บางแห่งต้องการให้แก้ไขปัญหาน้ำท่วมควบคู่กัน ประกอบกับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่สามารถรองรับน้ำในช่วงฤดูฝนกลับมีสภาพดินแข็งเก็บกักน้ำได้น้อย

(๘) การเมืองการปกครองของท้องถิ่น เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาแหล่งน้ำ ให้ความสำคัญน้อย เพราะเกี่ยวข้องกับเหตุผลการเมืองของแต่ละฝ่าย

๓.๕ ปัญหาการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

(๑) อปท. ไม่มีข้อมูลทางวิชาการ ด้านการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การบริหารน้ำจากโครงการอย่างมีกฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม

(๒) ประชาชน/กลุ่มเครือข่าย ในพื้นที่แหล่งน้ำ (บางพื้นที่) ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ

(๓) การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำ สำหรับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีขนาดความจุน้ำไม่ได้เกณฑ์

๔. ข้อเสนอแนะแนวทางการในการแก้ไขปัญห

๔.๑ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่จะถ่ายโอนให้แก่ อปท. มีสภาพชำรุด

(๑) เมื่อมีการถ่ายโอนและส่งมอบโครงการพัฒนาแหล่งน้ำให้อปท.แล้ว ควรสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซม ปรับปรุงและดูแลรักษาในระยะแรก (ลักษณะประกันโครงการระยะหนึ่ง)

(๒) โครงการที่ไม่สามารถปรับปรุงซ่อมแซมได้ เห็นควรให้ทำการตัดจำหน่ายจากบัญชีโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ โดยตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลของโครงการให้ถูกต้องตรงกับสภาพจริงของโครงการ เช่น ชื่อโครงการ, ประเภทโครงการ, ที่อยู่โครงการให้เป็นปัจจุบัน และดำเนินการตามกรอบแนวทางการกระจายอำนาจที่กำหนดไว้ ส่วนโครงการที่สามารถปรับปรุงซ่อมแซมได้ ซึ่งทาง อปท. ต้องการใช้ประโยชน์จากโครงการ และเห็นว่าอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้แล้ว ให้ดำเนินการถ่ายโอนให้อปท.ให้เป็นไปตามข้อปฏิบัติที่กำหนดทันที

(๓) โครงการที่จะต้องดำเนินการถ่ายโอนฯ ให้อปท. ระหว่างการปรับปรุงซ่อมแซม ควรจะให้ตัวแทนของ อปท.เข้ามีส่วนร่วมในการพิจารณาการซ่อมแซม และร่วมเป็นผู้ควบคุมงาน/กรรมการตรวจการจ้าง ด้วย เพราะจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ อปท. และต้องรับการถ่ายโอนโครงการต่อไป

(๔) กรมทรัพยากรน้ำ ได้รับการกิจโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ มาจากหน่วยงานอื่น ซึ่งโครงการฯ มีอายุการใช้งานมาหลายปี และสามารถนำมาทำการปรับปรุงซ่อมแซมจนแล้วเสร็จ สามารถใช้งานได้ตามปกติแล้ว จึงดำเนินการให้เป็นไปตามข้อปฏิบัติที่กำหนดของการกระจายอำนาจ

(๕) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ บางแห่งมีปัญหาการส่งมอบ-รับโอน กรมทรัพยากรน้ำ ควรจะเร่งดำเนินการชี้แจงภารกิจการถ่ายโอนฯ พร้อมแนวทางการแก้ไขให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการต่อไปอย่างไร เช่น ภาระด้านงบประมาณ บุคลากร กลุ่มผู้ใช้น้ำ การบำรุงรักษา เป็นต้น

(๖) อปท.ควรจะทำการศึกษาผลกระทบบริเวณโครงการเป็นประจำทุกปี สำหรับการบำรุง ดูแลรักษาโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ได้รับการถ่ายโอนฯ เช่น พื้นที่ภาคใต้มีฝนตกชุก แหล่งน้ำในพื้นที่ภาคใต้ตอนบนเป็นลำน้ำสายสั้นๆมีความลาดชันท้องคลองมาก และสภาพชั้นดินเป็นดินเหนียวปนทราย มีการกัดเซาะสูง ลำน้ำจะมีตะกอนทรายมาก

๔.๒ อปท. ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อบำรุง/ซ่อมแซมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เป็นการเฉพาะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดทำโครงการปรับปรุงซ่อมแซม และการบำรุงรักษาให้อย่างเพียงพอและทั่วถึงตามศักยภาพของ อปท.ในพื้นที่และข้อกำหนดของประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจที่มีอยู่ในปัจจุบัน พร้อมกันนี้ ควรพิจารณาเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการถ่ายโอนในเรื่องต่างๆเพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติในอนาคตไว้ในแผนฯฉบับต่อไป

๔.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหการบรรจุโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในแผนพัฒนาตำบล ๓ ปี

(๑) แนะนำ อปท. จัดทำแผนการพัฒนาโครงการบรรจุในแผนพัฒนา ๓ ปี ส่งเข้าร่วมแผนบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาลุ่มน้ำ

(๒) จัดอบรมให้ความรู้ทางวิชาการด้านการดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำให้แก่บุคลากรของอปท./การจัดทำแผนฯ และควรจัดอบรมเสริมให้กับเจ้าหน้าที่ อปท./ผู้นำท้องที่/ประชาชน เพื่อสร้างจิตสำนึกรักษหวงแหล่งน้ำในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้นและต่อเนื่อง

(๓) ให้คำแนะนำ อปท./ชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญในบรรจุโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในแผนพัฒนาตำบล ๓ปี เพื่อตั้งงบประมาณในซ่อมแซม และการดูแลบำรุงรักษาโครงการแหล่งน้ำ ที่ได้รับโอนฯ ให้โครงการฯ อยู่ในสภาพใช้งานได้ เต็มศักยภาพ

๔.๔ แนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ได้รับการถ่ายโอนฯ

(๑) หน่วยงานที่ถ่ายโอนฯ ต้องให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นพี่เลี้ยง หรือที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดหากได้รับการประสานงานจาก อปท. รวมทั้งการแต่งตั้งคณะกรรมการกลาง มาพิจารณาโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่จะถ่ายโอนฯ หากเห็นว่าโครงการฯมีความเหมาะสมก็ให้ อปท.รับโอนโครงการนั้นๆ และโครงการที่จะถ่ายโอนฯที่มีปัญหาการรับมอบ ให้หาแนวทางแก้ไขให้การถ่ายโอนฯเป็นไปตามข้อกำหนด รวมถึงการสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการ จัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ และเป็นพี่ปรึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

(๒) การดำเนินงานก่อสร้างและบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ควรดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อปท. และกรมทรัพยากรน้ำ และควรสร้างความพร้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ ก่อนการถ่ายโอนฯ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานแก่บุคลากรของอปท. และการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ พร้อมกับสำรวจความพร้อมเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงานให้กับ อปท.

(๓) การแก้ปัญหาควรเร่งตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(๔) เร่งดำเนินการพัฒนาศักยภาพของแหล่งน้ำให้เพียงพอกับปริมาณการใช้งานที่เพิ่มขึ้น โดยกรมทรัพยากรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค สนับสนุนในการจัดงบประมาณบำรุงรักษา หากชำรุดต้องการให้ขุดลอกเพิ่มเติม หน้าฝายต้นเขิน/ท่าระบบกระจายน้ำ ในกรณีฉุกเฉินหรือการฟื้นฟูเยียวยาจากกรณีอุทกภัย

(๕) อปท. ต้องการให้จัดทำแผนงานโครงการขุดลอกเพื่อเพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำ โครงการปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำ ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำ และกระจายน้ำสู่พื้นที่การเกษตรให้ทั่วถึง ดาดลำเหมือง คสล.เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง และโครงการแก้มลิง และอีกประเด็นที่ อปท./ทต.ส่วนหนึ่ง อยากให้สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ เพื่อสูบน้ำไปสู่ลำรางธรรมชาติ สำหรับการเกษตร โดยเกษตรกรอาจมีการจ่ายค่าน้ำมันสมทบ รวมถึงการดำเนินการจัดทำโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ

(๖) ให้การสนับสนุนด้านข้อมูลการบำรุงรักษาโครงการ การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำและแนวทางการเสนอโครงการเข้าแผนเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

(๗) หน่วยงานในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำในพื้นที่ ควรดำเนินการประสานและติดตาม

ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน ในช่วงก่อนดำเนินการก่อสร้าง ระหว่างที่มีการก่อสร้าง และภายหลังโครงการแล้วเสร็จและส่งมอบโครงการให้แก่ท้องถิ่น และรวบรวมข้อมูลโครงการแหล่งน้ำ ปัญหาและข้อเสนอแนะเสนอต่อ สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับจังหวัดเพื่อทราบ และร่วมกันพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ จัดฝึกอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะ และจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

(๘) ควรให้หน่วยงานของกรมทรัพยากรน้ำ(สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค) ในพื้นที่ประสาน อปท. ให้มีการประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการถ่ายโอนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

๔.๕ แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

(๑) การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ควรพิจารณาสนับสนุนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำทุกขนาดเพราะจะเกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นจริง และท้องถิ่นมีความต้องการให้จัดตั้ง สำนักงานทรัพยากรน้ำภาคควรดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำให้ เพราะเป็นการสร้างเครือข่ายในการช่วยกันดูแลรักษาแหล่งน้ำในพื้นที่ชุมชน จึงขอให้กรมทรัพยากรน้ำและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาทบทวนแนวทางข้างต้นด้วย

(๒) ควรแก้ไขปัญหาให้ สทก.สนับสนุนข้อมูลการบำรุงรักษา ข้อมูลการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในโครงการให้กับเจ้าหน้าที่อปท.

(๓) จากสภาพการณ์ปัจจุบันพบว่าปริมาณการใช้น้ำเพิ่มขึ้น เนื่องจากจำนวนคนเพิ่มขึ้น การผลิตภาคเกษตรกรรมจึงเพิ่มตามมา และปรากฏการณ์ธรรมชาติ ฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วงส่งผลต่อปริมาณเก็บกักน้ำในฝายและอ่างเก็บน้ำ ชาวบ้าน/อปท. จึงต้องการให้หน่วยงาน สทก./ทท. มีการให้ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ การจัดทำแผน รวมทั้งการสนับสนุนแผน พัฒนาศักยภาพการเก็บกักของฝาย เช่น การเพิ่มปริมาณน้ำ(ขุดลอก) การทำฝายเป็นระยะ ๆ ซึ่งความต้องการดังกล่าวเชื่อมโยงกับกลุ่มผู้ใช้น้ำทั้งสิ้น ดังนั้นจึงควรสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อการเป็นเครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำ

๕. สรุปผลการติดตั้งป้ายการถ่ายโอนโครงการแหล่งน้ำ

อทน.อนุมัติ แบบแปลนป้ายโครงการถ่ายโอนแหล่งน้ำให้แก่ อปท. (๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ประมาณการราคาป้าย ๓,๖๐๐ บาท สทก. ๑-๑๐ ดำเนินการจัดทำป้ายและติดตั้งแล้วเสร็จตามแผนที่กำหนด

ผลการจัดทำป้าย	จำนวน (แห่ง)	คิดเป็นร้อยละ
(๑) จัดทำป้ายและติดตั้งแล้ว	๔๗๕	๑๐๐
(๒) ไม่สามารถจัดทำป้ายและติดตั้งป้าย	-	-

๖. สรุปประเด็นอื่นๆ

คณะทำงานประสาน ติดตาม ประเมินผลระดับพื้นที่ (สทภ.๙) ได้จัดทำคู่มือ“การดูแลรักษาแหล่งน้ำ เครื่องมือ อุปกรณ์ และพัฒนาแหล่งน้ำ” จำนวน ๕๐๐ เล่ม สาระสำคัญประกอบด้วย การใช้น้ำและการดูแลรักษาแหล่งน้ำ / การตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ / การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ / การเขียนขอรับการสนับสนุนงบประมาณฯ ทั้งนี้ได้แจกจ่ายให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล ที่ได้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจด้านแหล่งน้ำในพื้นที่รับผิดชอบของ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๙ ในพื้นที่ลุ่มน้ำยม และลุ่มน้ำน่าน เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลและองค์ความรู้ด้านวิชาการ

๗. รูปภาพการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และพบ อบรม./ ลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

สัมภาษณ์/ชี้แจงประชาชนฯ ทต.โนนน้ำเกลี้ยง จ.กาฬสินธุ์

สัมภาษณ์ อบต.สุขเดือนห้า จ.ชัยนาท (ฝ่ายฯ บ้านห้วยจักร์)

สัมภาษณ์ อบต.ห้วยซี้เป้า จ.เลย (อ่างเก็บน้ำห้วยซี้เป้า)

ลงพื้นที่ : โครงการอ่างเก็บน้ำเขาแกรต๒ จ.จันทบุรี

สภาพโครงการ : ฝ่ายบ้านบางญวน อบต.ตากแดด พังงา

สภาพโครงการ : ฝ่ายน้ำล้นหนองหมี ต.โคกवान จ.บุรีรัมย์

๘. รูปภาพการติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

ป้ายฯ : ฝายน้ำล้นบ้านหนองตะขบ ทต.หนองมะโมง จ.ชัยนาท

ป้ายฯ : ฝายน้ำล้นพุเตย อบต.พุเตย จ.เพชรบูรณ์

ป้ายฯ : ฝายฯบ.ตะกุดภิบาล อบต.วังน้ำดี จ.นครสวรรค์

ป้ายฯ : ฝายน้ำล้นลำฝายรหัส อบต.พุทรา จ.ร้อยเอ็ด

ป้ายฯ : อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำแดง อบต.พ่วงพรหมนคร จ.สุราษฎร์ธานี

ป้ายฯ : อ่างเก็บน้ำชันน้อย อบต.ถ้ำอ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา

ภาคผนวก

ห้องอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
เลขที่รับ ๕๖๓
วันที่ ๒๙ ม.ค. ๒๕๖๖
เวลา ๑๖.๐๗

สำนักรองอธิบดี 1
เลขที่รับ ๒๕๒
วันที่ ๒๙ ม.ค. ๒๕๖๖
เวลา ๑๐.๑๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๔
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๒๕๐ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง สรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการประเมินผลฯตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ ปิงประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๕

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
ผ่าน รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (นายนิวัติชัย คัมภีร์)

เรื่องเดิม

กรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานโครงการประเมินผลฯตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ ปิงประมาณ ๒๕๕๕ ให้ สทภ. ๑ - ๑๐ วงเงินจำนวน ๓,๘๙๑,๗๘๘ บาท (สามล้านแปดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยแปดสิบแปดบาทถ้วน) การดำเนินงานโครงการดังกล่าวประกอบด้วย ๒ กิจกรรม คือ (๑) การลงพื้นที่เพื่อดำเนินการถ่ายโอน และนิเทศ ติดตาม ประเมินผล (๒) การจัดทำป้ายแสดงการถ่ายโอนฯ (บันทึก คำนวนมาก ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๖๘๓ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕)

ข้อเท็จจริง

๑. คณะทำงานประสานติดตาม ประเมินผล ระดับพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ของ สทภ.๑-๑๐ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ(อ่างเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น และระบบส่งน้ำ)ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจฯ ดังนี้

๑.๑ ประสานพบ อปท. ลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ถ่ายโอนฯแล้ว เพื่อให้คำปรึกษา นิเทศ ติดตามประเมินผล สอบถาม ปัญหาอุปสรรค หลังการถ่ายโอนฯ

๑.๒ การดำเนินงานติดตั้งป้ายแสดงการถ่ายโอนฯ โครงการแหล่งน้ำที่ถ่ายโอนฯให้อปท.แล้ว ในบางพื้นที่ (เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ)

๑.๓ ประสานพบ อปท. พื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ยังไม่ถ่ายโอนฯ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจตามกรอบกฎหมาย เพื่อประสานการถ่ายโอนโครงการแหล่งน้ำในเบื้องต้น และลงพื้นที่ตรวจสอบสภาพโครงการแหล่งน้ำ ร่วมกับ อปท. เพื่อดำเนินการถ่ายโอนโครงการฯ ในขั้นตอนต่อไป ซึ่ง สทภ. ๑-๑๐ ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ส่งให้ สนผ.

๒. สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ได้สรุปผลการดำเนินงาน โครงการประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจฯ ปิงประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในดำเนินงาน (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

กิจกรรม	แผนการดำเนินงาน (แห่ง)	ผลการดำเนินงาน(แห่ง)
(๑) ลงพื้นที่โครงการแหล่งน้ำกรณีก่อนและหลังการถ่ายโอนฯ	๔๔๙	๕๐๔
(๒) จัดทำป้ายแสดงการถ่ายโอนฯ	๓๔๑	๔๗๕

หมายเหตุ : ป้ายแสดงการถ่ายโอนฯ จัดทำตามแบบแปลนและประมาณการที่ อทท.อนุมัติ ๑๐ พ.ค.๒๕๕๕ ป้ายละ ๓,๖๐๐ บาท (ลดขนาดป้ายฯ ลงจากเดิม ประมาณการป้ายละ ๗,๑๐๐ บาท)

๒.๑ ผลการลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ กรณียังไม่ได้ถ่ายโอนฯ จำนวน ๒๘๔ แห่ง คณะทำงานประสานติดตามประเมินผลระดับพื้นที่ เข้าพบ อปท.เพื่อประสานการถ่ายโอนฯ และลงพื้นที่โครงการแหล่งน้ำ ตรวจสอบสภาพโครงการแหล่งน้ำ ร่วมกับอปท.ในเบื้องต้น พบว่า

(๑) อปท.ยินยอมรับสภาพโครงการแหล่งน้ำ ๑๕๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๘๗

(๒) อปท.ไม่ยินยอมรับสภาพโครงการแหล่งน้ำ ๑๓๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑๓ เนื่องจากสภาพ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ส่วนใหญ่มีสภาพชำรุด อปท.ต้องการให้ปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีก่อนการถ่ายโอนฯ

๒.๒ ผลการลงพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ กรณีถ่ายโอนฯแล้ว จำนวน ๔๔๖ แห่ง พบว่า

(๑) อปท.สามารถดูแลโครงการแหล่งน้ำได้ด้วยตนเอง ๒๑๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๙๘

(๒) อปท.ไม่สามารถดูแลโครงการแหล่งน้ำได้ด้วยตนเอง ต้องพึ่งพาหน่วยงานภายนอก ๒๓๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐๒ เนื่องจาก อปท. ส่วนใหญ่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ และมีภารกิจที่ต้องดำเนินการหลายด้าน

ความเห็นประกอบการพิจารณา

๑. สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำจะได้จัดประชุมคณะอนุกรรมการกำกับ ดูแลการดำเนินงานและติดตามประเมินผลตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่อปท. ของ ทน. (คำสั่งกรมทรัพยากรน้ำ ที่ ๑๑๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔) ซึ่งมี รอง อทน. (นายนิวัติชัย คัมภีร์) เป็นประธานฯ เพื่อร่วมพิจารณาแนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ และทบทวนการดำเนินงานเพื่อร่วมแก้ไขปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการดำเนินการถ่ายโอนฯ

๒. เพื่อให้การดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ เกิดความต่อเนื่อง สนพ.จะได้แจ้งให้สทท.๑-๑๐ จัดทำกรอบแผนงานและประมาณการค่าใช้จ่าย เพื่อดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

๑. เห็นควรแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การถ่ายโอนโครงการแหล่งน้ำ

๒. สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ จะได้แจ้ง คณะทำงาน ประสาน ติดตาม ประเมินผลระดับพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำกรอบแผนและประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ จักได้ดำเนินการต่อไป

นาย อทน.

เลขาธิการ

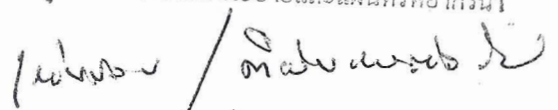

(นายนิวัติชัย คัมภีร์)

รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

(นายบุญชู จิรัชังนิสัย)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

(นายนิทัศน์ ภูวัฒนกุล)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

30 ม.ค. ๕๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๔

ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/ว ททท

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง สรุปผลการดำเนินงานโครงการประเมินผลตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๕

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาแหล่งน้ำ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำ
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและประสานมวลชน

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ขอส่ง สรุปผลการดำเนินงานโครงการประเมินผล
ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่ง อท.
เห็นชอบ ให้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบผลการดำเนินงานโครงการประเมินผล (บันทึก สนผ.
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๒๔๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖) รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายบุญจง จรัสดำรงนิตย์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๕๔
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๖๘๖๓ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติกรอบแผนงานและแผนงบประมาณ สำหรับการดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมทรัพยากรน้ำ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

ผ่าน รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (นายนิวัติชัย คัมภีร์) ประธานคณะกรรมการ

เรื่องเดิม

๑. คณะอนุกรรมการกำกับ ดูแลการดำเนินงาน และติดตาม ประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการ
การกระจายอำนาจ ของกรมทรัพยากรน้ำ ประชุม เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ พิจารณารอบแผนงาน
และประมาณการค่าใช้จ่าย เพื่อให้มีการทบทวน เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด ที่ประชุมจึงมีมติมอบให้ สทภ.
๑-๑๐ ทบทวนกรอบแผนงานและประมาณการค่าใช้จ่าย การดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการ
การกระจายอำนาจ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ส่งให้ สนผ. (รายละเอียดตามเอกสาร ๑ : รายงานการประชุม)

๒. การดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ ประกอบด้วย
๒ กิจกรรม คือ (๑) การลงพื้นที่เพื่อดำเนินการถ่ายโอน และนิเทศ ติดตาม ประเมินผล (๒) การจัดทำป้ายแสดง
การถ่ายโอน โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่ คือ ให้ความสำคัญลำดับต้น สำหรับการเร่งรัดการถ่ายโอนโดย
การลงพื้นที่ พบ อบท. และตรวจเยี่ยมโครงการแหล่งน้ำ ส่วนการจัดทำป้ายแสดงการถ่ายโอน ให้เลือกพื้นที่ราบ
พื้นที่ใกล้ชุมชน เป็นลำดับต้น

ข้อเท็จจริง

สทภ. ๑-๑๐ ทบทวนกรอบแผนงานและประมาณการค่าใช้จ่าย การดำเนินงานโครงการ
ประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ส่งให้ สนผ. สรุปวงเงินรวม
๓,๘๙๑,๗๘๘ บาท (สามล้านแปดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยแปดสิบแปดบาทถ้วน) ประกอบด้วย

(๑) จำนวนโครงการฯ ลงพื้นที่ รวม ๔๔๙ โครงการ วงเงิน ๑,๔๐๖,๖๘๘ บาท

(๒) จำนวนโครงการฯ จัดทำป้าย รวม ๓๔๑ โครงการ วงเงิน ๒,๔๘๕,๑๐๐ บาท

(รายละเอียดตามเอกสาร ๒ : กรอบแผนงานและแผนงบประมาณ ปี ๒๕๕๕)

ความเห็นประกอบการพิจารณา

๑. ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ อท. ได้อนุมัติหลักการตามที่ สนผ. เสนอกรอบการใช้จ่ายงบประมาณ
ปี ๒๕๕๕ สำหรับการดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ วงเงิน
๑๐,๗๗๘,๔๒๖ บาท (สิบล้านเจ็ดแสนเจ็ดหมื่นแปดพันสี่ร้อยยี่สิบหกบาทถ้วน) (บันทึก สนผ. ด่วนมาก ที่
ทส ๐๖๐๔.๔/๑๑๔๔ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔)

/ ๒. การดำเนินงาน ...

๒. การดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรมทรัพยากรน้ำ ปี ๒๕๕๔ สทท.๑-๑๐ ดำเนินโครงการฯ ในช่วงเดือนกันยายน-พฤศจิกายน ๒๕๕๔ วงเงินรวม ๑,๑๐๗,๑๐๐ บาท โดยมีโครงการฯ ที่ลงพื้นที่ติดตามประเมินผล จำนวน ๓๗๙ โครงการ และอปท.ที่ลงพื้นที่พบปะ/ประสานงาน จำนวน ๓๑๔ แห่ง

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ และอนุมัติการดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบ กรอบแผนงานและแผนงบประมาณ สำหรับการดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

๒. อนุมัติหลักการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ งบดำเนินงาน หรือ เงินเหลือจ่าย เพื่อดำเนินงานโครงการประเมินผลฯ ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ วงเงินรวม ๓,๘๙๑,๗๘๘ บาท (สามล้านแปดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยแปดสิบแปดบาทถ้วน) รายละเอียด ดังนี้

หน่วยงาน	จำนวน (บาท)
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑	๗๓๔,๒๘๐
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๒	๑๙๖,๕๐๐
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๓	๕๕๑,๕๐๐
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๔	๔๙๔,๔๖๐
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๕	๕๒๘,๐๐๐
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๖	๒๙๐,๐๐๐
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗	๑๔๓,๒๐๐
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๘	๑๒๕,๘๐๐
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๙	๕๒๐,๔๐๐
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐	๓๑๗,๖๔๘
รวม	๓,๘๙๑,๗๘๘

สทท.๑ ทท.

ศิริวัชรินทร์

๘๓.๕

(นายนิวัติชัย คัมภีร์)

รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

- ๐๗๓๖๒๕๓๓

- ๖๖๓๓๖๖๖

(นายจตุพร บุรุษพัฒน์) (๕๖๖๖)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

(นายบุญจง จรัสดำรงนิตย)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

๕๖๖๖๖

- ๕๕๐๖๖๖๖๖

(นายเสรี ไสภณดิเรกรัตน์)

รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ